

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni (Sayı 42/23, 27 Ekim 2023)

Geçen hafta neler oldu?

- Anayasa Mahkemesi (AYM), Gezi Davası'nda 18 yıl hapis cezasına mahkum edilip tutuklanan Türkiye İşçi Partisi (TİP) Hatay Milletvekili Can Atalay'ın "seçilme hakkı" ile "kişi hürriyeti ve güvenliği" haklarının ihlal edildiğine hükmetti. AYM, aynı zamanda yeniden yargılamaya da karar verirken Atalay halen cezaevinde...
- Türkiye ile İsrail arasında son dönemde yumuşama sinyalleri veren ilişkiler, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, " Hamas terör örgütü değil, topraklarını ve vatandaşlarını koruma mücadelesi veren bir kurtuluş ve mücahitler grubudur" açıklaması sonrasında yeniden gerildi. Erdoğan, İsrail'i 'terör devleti' olarak nitelediği dönemki söylemlerine benzer biçimde konuşurken, ilişkilerin 'normalleşmesi'nden sonra kullandığı itidalli dilden de vazgeçmedi.
- LGBTİ+'lar bu hafta da Erdoğan'ın hedefinden düşmedi; "Aile kutsal bir yapı ve bu kutlu yapıyı biz lekeleyemeyiz. Buna da müsaade etmeyiz" diyen Erdoğan'a göre, "son dönemde aileyi hedef alan en büyük tehdit, küresel güç odaklarının teşvik ettiği cinsiyetsizleştirme politikaları"...
- İsveç'in NATO'ya Katılım Protokolü, Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından imzalanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sevk edildi. Protokol, Genel Kurul'da da onay alırsa Meclis süreci tamamlanacak. İsveç'in ittifaka katılımını, Türkiye ve Macaristan dışındaki tüm üyeler onaylamış durumda.
- Yabancı yatırımcı arayışına devam eden Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, "Yabancı yatırımlar geri dönecek ama zaman alacak... Yeni ekonomi programının sürekliliği konusundaki endişeler yersiz" ifadelerini kullandı.
- Dolar kuru 28 TL'yi aştı. Merkez Bankası faiz oranını 5 puan daha artırarak yüzde 30'dan yüzde 35'e çıkarttı.
- Yerel seçimler yaklaşırken 'taşınmalı seçmen' konusu yeniden gündemde. HDP'nin 2019 yerel seçimlerinde belediyeyi 764 oy farkla kazandığı Mardin'in Savur ilçesinde, "misafirhane" olduğu belirtilen adrese 600 asker ve polis in ikametgah kaydının yapıldığı öğrenildi.
- Anayasa Mahkemesi (AYM), katledilen gazeteci Cemal Kaşıkçı dosyasının Suudi Arabistan'a devredilmesini "Sanıklar Türkiye'nin çabası sonucunda ceza aldı" diyerek savundu, Türkiye'nin yaşam hakkı kapsamında etkili ceza soruşturması yürütülmesi yükümlülüğünün gerektirdiği tüm kriterleri karşıladığını öne sürdü.
- Avrupa Birliği üye devletleri ve aday ülkelerdeki basın ve medya özgürlüğü ihlallerini izleyen Medya Özgürlüğü Acil Müdahale (MFRR) projesi, 2023 yılının ilk altı ayını değerlendiren [Medya ve Basın Özgürlüğü İhlalleri İzleme Raporu](#)'nu yayınladı. Türkiye'de 172 kişi veya medya kuruluşunu içeren 136 basın özgürlüğü ihlalinin tespit edildiği raporun verilerine göre; "kamu görevlilerine hakaret", "cumhurbaşkanına hakaret" ve "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik" suçlamalarının

gazetecilere yönelik uydurma suçlamalarda sıklıkla kullanıldığı Türkiye, Ukrayna ile birlikte en ağır basın özgürlüğü ihlallerinin yaşandığı iki ülkeden biri oldu...

- 2020’de Anayasa’ya aykırı olarak internet trafiği fişlemesi yaptığı ortaya çıkan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun (BTK), mahkemenin ‘fişleme hukuka aykırı’ kararına rağmen yurttaşların internet trafiklerini fişlemeye devam ettiği ortaya çıktı.
- İnsan Hakları İzleme Örgütü, Türkiye’nin 5-10 Ekim tarihleri arasında Rojava’ya düzenlediği saldırıların kritik altyapıya zarar verdiğini ve milyonlarca insanın su ve elektrik kesintilerine maruz kalmasına neden olduğunu açıkladı, Türkiye saldırılarının bölgedeki insani krizi derinleştirdiği [vurgulandı](#).

Cumartesi Anneleri yine gözaltına alındı

Cumartesi Anneleri’nin gözaltında kaybedilen yakınlarının akıbetini sormak ve failerin yargılanması için 28 yıldır sürdürdükleri eyleme, Anayasa Mahkemesi’nin ihlal kararına rağmen uygulanan kaymakamlık yasağı 28 haftadır kesintisiz sürüyor. Bu hafta da eyleme saldıran polis, 26 hak savunucusunu darp ederek gözaltına aldı, eylemi takip eden gazeteciler de yine polis şiddetine maruz kaldı.

Öte yandan, Van Valiliği bu haftayı da boş geçmedi, kentte Cumartesi Anneleri ile dayanışma için düzenlenecek protesto öncesi yine eylem yasağı ilan etti.

Atilla Taş'a 2 yıl 2 ay hapis cezası

Kamuoyunda “Gülen Cemaati medya yapılanması” adıyla bilinen dava kapsamında “örgüte yardım etmek” suçlamasıyla mahkum edilen ancak hakkındaki ceza Yargıtay tarafından bozulan şarkıcı Atilla Taş, yeniden görülen davada İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından “kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret” ve “Devletin askeri ve emniyet teşkilatını aşağılama” (TCK 301.

madde) suçlamalarıyla toplam 2 yıl 2 ay 25 gün hapse mahkum edildi.

Gazeteci Beritan Canözer’e açılan dava

Nisan ayında gazetecilere yönelik düzenlenen operasyonda gözaltına alınarak tutuklanan ve 2 ay sonra tahliye edilen JinNews muhabiri Beritan Canözer’in yaptığı haberler ve gazetecilik faaliyetleri “suç delili” olarak gösterilerek “örgüt üyesi olmak” suçlamasıyla yargılanmasına başlandı. Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen ilk duruşmada

esas hakkında mütalaasını sunan savcı, gazetecinin cezalandırılmasını istedi. Duruşma 8 Aralık’a ertelendi.

Gazeteci Bülent Kılıç'a açılan dava

2021 yılında İstanbul Onur Yürüyüşü'nü takip ederken işkenceyle gözaltına alınan Agence France-Presse (AFP) foto muhabiri Bülent Kılıç hakkında "görevi yaptırmamak için direnmek" ve "kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret" iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması İstanbul 19. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Gazetecinin yargılanmasına 15 Şubat'ta devam edilecek.

Gazeteci Fırat Bulut'a açılan dava

Kahramanmaraş'ta yaşanan deprem sırasında yangın çıktığı söylenen Elbistan Ceza İnfaz Kurumu'na giderek görüntüleyen ve sosyal medya hesabından paylaşan gazeteci Fırat Bulut hakkında, "yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" iddiasıyla açılan davanın ilk duruşması Elbistan 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Gazetecinin yargılanmasına 12 Aralık'ta devam edilecek.

Gazeteci Oktay Candemir'e açılan soruşturma

Van'da polisin yaptığı ev baskını görüntülerini paylaşan İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'yı "Masumiyet karinesini ihlal ediyorlar" diyerek eleştiren gazeteci Oktay Candemir hakkında soruşturma açıldı.

Sanatçı Şevin'e Munzur Festivali soruşturması

21. Munzur Kültür ve Doğa Festivali'nde Grup Yorum'a valilik kararıyla uygulanan sahne yasağına karşı festival kapsamında verdiği konserde yaptığı konuşmada tepki gösteren ve "Şervano" isimli eseri seslendiren sanatçı Şevin'e "suçu ve suçluyu övme" ve "terör

örgütü propagandası" iddiasıyla soruşturma açıldı.

Boğaziçi protestosuna açılan dava beraat ile sonuçlandı

Boğaziçi Üniversitesi'ne kayyım rektör atanmasıyla ilgili 8 Ocak 2021 tarihinde Ankara'da düzenlenen protestoda gözaltına alınan 13 Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) öğrencisi hakkında "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek" suçlamasıyla Ankara 74. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan dava beraat ile sonuçlandı.

Belediye Meclis üyesine açılan dava beraat ile sonuçlandı

Diyarbakır'ın Sur ilçesinde Halkların Demokratik Partisi'nden (HDP) belediye meclis üyeliğine seçilen ve kayyım atanması sonrası görevden alınan Birsen Güneş'in partisinin eylem ve etkinlikleri ile seçim çalışmalarına katılmasının suçlama konusu yapılarak "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla Diyarbakır 5. Ağır

Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı dava beraat ile sonuçlandı.

Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne başvuruya "Erdoğan'a hakaret"ten ceza

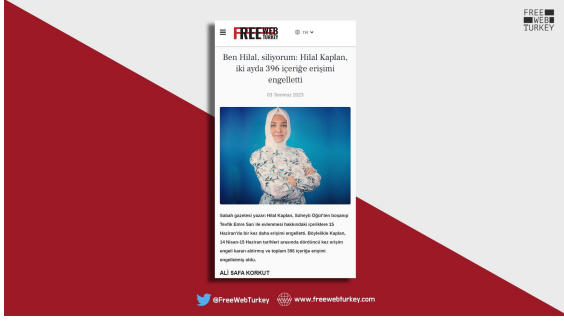
2014 yılında Adana ve Hatay'da çevrilen MİT TIR'larında yakalanan silahlar sonrasında dönemin iktidar yöneticileri hakkında "savaş suçu" işledikleri iddiasıyla Uluslararası Ceza Mahkemesi'ne (UCM) başvuruda bulunan Halkın Kurtuluş Partisi'nin (HKP) Genel Başkanı Nurullah Efe, Ankara 5. Asliye Ceza

Mahkemesi tarafından "Cumhurbaşkanına hakaret" suçlamasıyla 1 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırıldı, ceza ertelendi.

Düğünde söylenen Kürtçe şarkılar nedeniyle 23 kişi gözaltına alındı

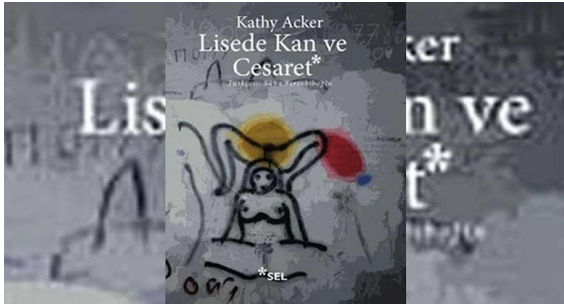
Eskişehir'de yapılan bir düğünde söylenen Kürtçe şarkılar nedeniyle aralarında düğünde sahne alan 2 müzisyenin de olduğu 23 kişi "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla gözaltına alındı.

Hilal Kaplan, hakkındaki haberleri sansürlemeye devam ediyor

TRT Yönetim Kurulu Üyesi Hilal Kaplan'ın 2 ayda hakkındaki 396 haber için sansür kararı aldığını aktaran FreeWebTurkey haberi ve arasında internet sitemizde yayınlanan “Hilal Kaplan ile ilgili haberlere erişim engeli” başlıklı haberin de olduğu 251 online içeriğe daha Kaplan'ın talebi üzerine İstanbul Anadolu

10. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişim engellendi.

“Lisede Kan ve Cesaret” kitabı muzır ilan edildi

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Kathy Acker tarafından yazılan, Süha Sertabiboğlu tarafından Türkçeye çevrilen ve 2012 yılından beri satışta olan ‘Lisede Kan ve Cesaret’ kitabı muzır ilan etti.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

<p>2020 yılında 24 Nisan Ermeni Soykırımı'nın yıldönümünde yaptıkları açıklama gerekçe gösterilerek “devleti aşağılamak” (TCK 301. madde) ile suçlanan dönemin Diyarbakır Barosu Başkanı Cihan Aydın ve 10 yönetim kurulu üyesi avukatın yargılandığı dava...</p> <p>Mahkeme: Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi Duruşma Sonucu: Bir sonraki duruşma 22 Aralık'ta görülecek.</p>	<p>Sosyal medya hesabından paylaştığı bir şarkı ve bir belgesel nedeni ile “örgüt propagandası” suçundan 2 yıl 9 ay 22 gün hapse mahkum edilen gazeteci Hayri Demir'in istinaf kararı sonrası yeniden yargılandığı dava...</p> <p>Mahkeme: Ankara 15. Ağır Ceza Mahkemesi Duruşma Sonucu: Bir sonraki duruşma 24 Ocak'ta görülecek.</p>
<p>Etkin Haber Ajansı'nda (ETHA) yayınlanan haberler nedeniyle “devleti aşağılamak” (TCK 301. madde) ile suçlanan gazeteciler Pınar Gayıp ve Mehmet Acettin'in yargılandığı dava...</p> <p>Mahkeme: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi Duruşma Sonucu: Bir sonraki duruşma 8 Şubat'ta görülecek.</p>	<p>Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank'ın kuzeninin aldığı devlet ihalesini haberleştirdiği için “kamu görevlisine hakaret” ile suçlanan BirGün gazetesi muhabiri İsmail Arı'nın yargılandığı dava...</p> <p>Mahkeme: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi Duruşma Sonucu: Bir sonraki duruşma 28 Kasım'da görülecek.</p>

<p>Rosa Kadın Derneği Başkanı Adalet Kaya'nın Demokratik Toplum Kongresi (DTK) delegeliği iddiası, başkanı olduğu derneğin bir açıklamasına katılması ve sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımlar nedeniyle yargılandığı dava....</p> <p>Mahkeme: Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi</p> <p>Duruşma Sonucu: Kaya'nın milletvekili seçildiğine dair belgeler ulaşmasına rağmen yargılamayı durdurmamayan mahkeme, hakkındaki adli kontrol şartının kaldırılması talebini de reddetti ve duruşmayı 4 Mart'a erteledi.</p>	<p>Öldürülen gazeteci Rohat Aktaş ile ilgili 2016 yılında yaptığı bir açıklamadan dolayı "Cumhurbaşkanına hakaret" ve "Kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret" suçlamasıyla mahkum edilen gazeteci Hakkı Boltan'ın istinaf kararı sonrası yeniden yargılandığı dava...</p> <p>Mahkeme: Diyarbakır 12. Asliye Ceza Mahkemesi</p> <p>Duruşma Sonucu: Hakim, duruşmaya geç kalan Boltan'ın "duruşmaya katılmadığı" gerekçesiyle hakkında zorla getirme kararı verdi. Duruşma 5 Mart'a erteledi.</p>
<p>"Terör örgütü propagandası" suçlamasıyla yargılanıp 4 yıl 6 ay hapse mahkum edilen "Bakur" filminin yönetmenleri Çayan Demirel ve Ertuğrul Mavioğlu'nun istinaf mahkemesi kararı sonrası yeniden yargılandıkları dava...</p> <p>Mahkeme: Batman 2. Ağır Ceza Mahkemesi</p> <p>Duruşma Sonucu: Savcı mütalaasını tekrar ederek Demirel ve Mavioğlu için ceza istedi. Duruşma 14 Aralık'a ertelendi.</p>	<p>"15 Temmuz darbe girişimini önceden bildikleri" iddiasıyla yargılanıp mahkum edilen gazeteciler Ahmet Altan, Nazlı Ilıcak, Fevzi Yazıcı ve Yakup Şimşek'in Yargıtay kararı sonrası yeniden yargılandıkları dava...</p> <p>Mahkeme: İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi</p> <p>Duruşma Sonucu: Bir sonraki duruşma 14 Şubat'ta görülecek.</p>
<p>Mezopotamya Haber Ajansı ve JinNews çalışanı 10'u tutuklu 12 gazetecinin yaptıkları haberler nedeniyle "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yargılandıkları dava...</p> <p>Mahkeme: Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi</p> <p>Duruşma Sonucu: Bir sonraki duruşma 18 Ocak'ta görülecek.</p>	

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI

<p>Yaptığı 35 haber ve sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek "örgüt üyeliği" ve "örgüt propagandası yapmak" ile suçlanan tutuklu gazeteci Mehmet Şah Oruç'un yargılandığı dava...</p> <p>31 Ekim Salı, Bitlis 2. Ağır Ceza Mahkemesi</p>	<p>Tutuklanan meslektaşları hakkında iddianame hazırlayan savcı ile davaya bakan heyette yer alan eşinin tayinleriyle ilgili HSK kararnameini sosyal medyada paylaştığı için "terörle mücadelede görev alan kamu görevlisini hedef göstermek" ile suçlanan gazeteci Fırat Can Arslan'ın yargılandığı dava...</p> <p>31 Ekim Salı, Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi</p>
--	--

<p>10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü'nde evinin kapısı kırılarak gözaltına alınıp "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklanan ve 160 gün sonra tahliye edilen gazeteci Sezgin Kartal'ın yargılandığı dava...</p> <p>31 Ekim Salı, İstanbul 22. Ağır Ceza Mahkemesi</p>	<p>46 gazeteci ve medya çalışanının yaptıkları röportajlar, çektikleri fotoğraflar, takip ettikleri basın açıklamaları, haber notları gibi gazetecilik faaliyetleri delil olarak gösterilerek "örgüt üyeliği" suçlamasıyla 2012 yılından bu yana yargılandıkları KCK Basın Davası...</p> <p>31 Ekim Salı, İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesi</p>
<p>Kadına yönelik şiddete karşı Şili'den başlayarak dünya geneline yayılan "Las Tesis" eylemleri kapsamında 15 Aralık 2019 günü İzmir'de düzenlenen gösteri nedeniyle 24 kadın hakkında "TCK 301. madde" ve "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" suçlamasıyla açılan dava...</p> <p>31 Ekim Salı, İzmir 7. Asliye Ceza Mahkemesi</p>	<p>İzmir'de Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim Sen) ve Alevi derneklerinin çağrısıyla 2015 yılında yapılan anadilde eğitim eylemi nedeniyle "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" suçlamasıyla mahkum edilen 91 kişinin istinaf mahkemesinin bozma kararı sonrası yeniden yargılandıkları dava...</p> <p>1 Kasım Çarşamba, İzmir 2. Asliye Ceza Mahkemesi</p>
<p>Gazeteciler İhsan Yaşar, İshak Yasul, Mehmet Ali Çelebi, Mizgin Fendik, Pınar Tarlak, Reyhan Hacıoğlu ve Hicran Urun'un istinaf kararı sonrası "örgüt üyeliği", "terör örgütlerinin yayınlarını basmak veya yayınlamak", "halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek", "örgüt propagandası" ve "suçu ve suçluyu övmek" suçlamalarıyla yeniden yargılandıkları dava...</p> <p>1 Kasım Çarşamba, İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi</p>	<p>AYM üyesi İrfan Fidan'ın İstanbul Cumhuriyet Başsavcı Vekili olduğu dönemde Doç. Dr. Necip Hablemitoğlu suikastı zanlısı Nuri Gökhan Bozkır'la yaptığı görüşmeler hakkındaki sosyal medyada paylaşımları nedeniyle "terörle mücadelede görev almış kamu görevlisini hedef göstermek" ile suçlanan gazeteci Furkan Karabay'ın yargılandığı dava...</p> <p>2 Kasım Perşembe, Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi</p>
<p>Independent Türkçe sitesinde 3 Aralık 2020 tarihinde yayınlanan ve gazeteci Barış Terkoğlu'nun kaleme aldığı "Metastaz 2: Cendere" isimli kitaptaki iddialar ile ilgili gazeteci Can Bursalı'nın yaptığı söyleşi nedeniyle Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eski avukatı Mustafa Doğan İnal'a "hakaret" ve "iftira" ile suçlanan 2 gazeteci ve Independent Türkçe Genel Yayın Yönetmeni Nevzat Çiçek'in yargılandıkları dava...</p> <p>2 Kasım Perşembe, İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi</p>	<p>2022 yılında düzenlenen İstanbul Feminist Gece Yürüyüşü'ne gitmek isterken Kadıköy'de vapur iskelesi önünde polis tarafından gözaltına alınan 40 kadının "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" iddiasıyla yargılandığı dava...</p> <p>3 Kasım Cuma, İstanbul Anadolu 13. Asliye Ceza Mahkemesi</p>

Kapatılan Dicle Haber Ajansı (DİHA) Ağrı muhabiri Abdullah Kaya'nın gazetecilik faaliyetleri ve sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek "örgüt üyeliği" ve "propaganda" suçlamasıyla yargılandığı dava...

2 Kasım Perşembe, Ağrı 2. Ağır Ceza Mahkemesi

Boğaziçi Üniversitesi'ndeki kayyım rektör protestoları nedeniyle 71 öğrencinin "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" suçlamasıyla yargılandıkları dava...

3 Kasım Cuma, İstanbul 27. Asliye Ceza Mahkemesi